

Яширишнинг ҳожати йўқ. Ўтган йилларидан бу ишнинг истиқболли эмаслигини «каромат» қилинган зотпар ҳам топилганди. Бу гаплар асоссиз эканлигини исботлаш учун бирор йил ҳам керак бўйлади. Айтиш мумкини, натижга куттилганидан ҳам яхши бўлди.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Фикримиз тушунарли бўлиши учун мазкур Фармон ихросини мисол оркали шарҳлашга ҳаракат килади. Олайлик, сиз харид киммоқчи бўлган ўнинг нархи -- 2 миллион сўм. Шу пайтага машина олиши ниятида жамгарма тўплаб юрибиз-зў, лекин ҳали бу ишни кимлагансиз. Ёки яхин орада дала ҳовлиниги сотдингиз-у, пулни ишлатганинг йўқ. Хуллас, ўнингизда унча-мунча пул тўлланган, буни хукукий тилда буш пул маблағлари, деб атайдилар. Унга бирорда уй сотиб олишига курбингиз етаслиги мумкин. Ана шундай пайтда шу янгилик сизга аскотади. Иккиси милион сўм тўлаш шарт эмас. Дастлаб 400 минг сўм тўласансан кифоя, 1 млн. сўмни давлат бюджетидан ажратилган маблағ билан коллашади. Колгас 600 минг сўмни ҳам тезда тўлаш талаб килинганди, шунча пулни сизга банк, имзолangan шартномага кўра, кредитта бериб туради. Ва қарзни уй мобайнида имтиёзлар асосида узасиз, лекин дастлабки тўловдан кейин узоғи билан 8-9 оғизни тайёр уйлик буласиз. Хуллас, узоқ муддат мобайнида қарзни ҳам узасиз, шахарда курилган фиштин уй эса ёнингизга колади.

Фармонда «Тошкент шахрида уй-жой курилишини давлат йўли билан кўллаб-куватлаши кучайтириш тўғрисида» 1996 йил 31 январдаги ПФ-1366-сонли Фармоннинг амал килиши республиканинг барча минтақаларига ёйлисн» деган банд бор. Шундай экан, Тошкент тажрибаси ҳақида ини оғиз сўз.

ХАЁТ СИНОВИДАН ЎТГАН ТАЖРИБА

Бо тажрибанин ўзига хос жихати, ахамияти нимада?

Илгари, яъни шўролар тузуми даврида уй-жой курилиши тўрт усулда: махаллий бюджет, корхона ва ташкилотлар ҳамда турар жой кооперативлари маблағлари хисобига ёки ахолига иморат куриш учун ер акратилиб, давлат томонидан ёрдам берни оркали оширилган хаммага маълум. Узбекистон мустакилликка эришгач, юртбошимиз бозор иккисодиети муносабатлари шароитида ахолини ижтимоий жихатдан кучли ҳимоя килиши тамоилини баробаридан уй-жой билан таъминлашнинг янги йўлини ҳам ишлаб чиқди. Бу Президентимизнинг 1996 йил 31 январдаги «Тошкент шахрида уй-жой курилишини давлат томонидан кўллаб-куватлаши кучайтириш тўғрисида»ғи Фармонидан ўз ифодасини топди. Шу жижат асосида 1996 йил 8 февральда кабул қилинган Вазирлар Мажхамасининг карорига кўра, Низом жамгармаси 250 миллион сўм бўлган «Тошкентуийжамғармабанк» ташкил этилди.

Тошкент шахрида уй-жой курилишини молияш учун фуқаролар ва юридик шахсларнинг эркин маблағларини жамгариш, уй-жой сотиб олиши хукукин берадигандан ва номлари кўрсатилган уй-жой облигацияларини муомалага чиқариш ҳамда улар билан операциялар утказиш, жисмоний ви юридик шахсларнинг буюртмалари асосида уй-жойлар куриш, уларга узоқ муддатли кредитлар берни, курилишга олишига карор килиб, банкка мурожаат килаётганилари ҳам кўрсатиб турдилар.

ИМТИЁЗЛАР КЎЛАМИ КЕНГ

Агар сиз хоналарни номингиз ёзилган облигациялар бўйича сотиб олсангиз, бир қанча имтиёзлардан фойдаланиш хукукига эга буласиз. Нега номи ёзилган облигация дәйсизми? Гап шундаки, уни мерос хукувидан ташкири бирорвога сотиб ёки берни юборни мумкин эмас. Битта облигациянинг нархи қанчалиги билан қизиқсангиз -- сотиб олжак хонадонингизнинг ҳар бир квадрат метри йилларнинг биринчи чорагига 14 минг бўлса, иккинча чорагига 15-17 минг сўм бўлши мумкин. Хўш, шу облигацияни олмасдан, нақд пул тўлаш оркали расмийлаштира бўлмайдими? Бўлади, лекин облигацияни буғун сотиб олсангиз, орадан 3-4 ой ўтгач, хонадоннинг бир квадрат метри баҳоси ошугуда бўлса, халиги облигацияни кадри шунчана ошади, яныни бу облигациялар учун инфляция кўркинчи эмас. Буям инсон манфаатини кузлаб килинганини. Демак, уй сотиб олиш учун хонадон кўйматининг 20 физигиза тенг келадиган уй-жой облигацияларни пакетини харид киссангиз кифоя. Колган ҳаражатларни давлат бюджети ва банк томонидан 10 йил мобайнида узиш шарти билан узоқ муддатда бериладиган имтиёзли кредит коплайди.

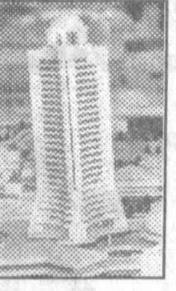
Факат шугина эмас. Облигациялар бўйича уй-жой курилиши учун 830 миллион сўмни имтиёзли кредит ажратили. Имортатларнинг мухандислик иншотлари -- ичимлик ва иссиқ сув билан таъминлаш, газ, электр куввати, телефон тармокларини ўрнатиш эса маҳаллий бюджет маблағлари хисобига бажарилди.

Ахолининг облигациялар бўйича уй-жой шароитларини яхшилашга талаб ортиб бораётган хисобига олинган колда бу йил шахарда ҳами уч мингта квартира куриш мўлжалланган. Уларнинг 2 мингтаси жорий йилда, колгани 1998 йилнинг биринчи ва иккинчи чоракларда фойдаланишга топширилди. 1997 йилнинг ўзида бу биноларни барпо этилди. Ушбу маблағнинг ярми бюджет хисобидан колланади. Янги турар жойларга мухандислик иншотлари -- ичимлик ва иссиқ сув билан таъминлаш, газ, электр куввати, телефон тармокларини ўрнатиш эса маҳаллий бюджет маблағлари хисобига бажарилди.

Ахолининг облигациялар бўйича уй-жой шароитларини яхшилашга талаб ортиб бораётган хисобига олинган колда бу йил шахарда ҳами уч мингта квартира куриш мўлжалланган. Уларнинг 2 мингтаси жорий йилда, колгани 1998 йилнинг биринчи ва иккинчи чоракларда фойдаланишга топширилди. 1997 йилнинг ўзида бу биноларни барпо этилди. Ушбу маблағнинг ярми бюджет хисобидан колланади. Янги турар жойларга мухандислик иншотлари -- ичимлик ва иссиқ сув билан таъминлаш, газ, электр куввати, телефон тармокларини ўрнатиш эса бюджет коммунал тармок бўйича яна 500 миллион сўм сарфланади.

Куриладиган уч мингта квартиранинг

Ахолининг облигациялар бўйича уй-жой шароитларини яхшилашга талаб ортиб бораётганини ҳисобда олинган ҳолда, бу йил жами уч мингта квартира куриш мўлжалланган.

Фуқаролар ва юридик шахсларнинг бўш пул маблағларини жамгари, номи ёзилган уй-жой облигацияларини амалга ошириш, шиндай облигацияларнинг эгаларни бўйиган жисмоний шахсларга уй-жой сотиб олиш учун қарзни 10 йил муддат мобайнида узиш шарти билан таъникланган ставка бўйича узоқ муддатли кредитлар берни ва уларни уй-жой билан таъминлаш -- «Ўзбекуийжамғармабанк» ҳамма унинг худудидуп бўлимларнинг асосий фаолиятни яхшилашпайдир.

-- Кредитга олдим.
-- Йўй-е...

Рустам тушунтириди.

Эртасига Эркин Муҳиддинов «Тошкентуийжамғармабанк»га борди...

-- Бу воқеа 1996 йилнинг апрель ойида юз берганди, -- хикоя қилид у. -- Иккиси хонали квартира баҳосининг 10 физиги мукодоридаги дастлабки бадал -- 89 минг сўмни тўлаб, банк билан шартнома туздим. Орадан 8 ой ўтгандан сўнг эса ўйлик бўлди.

Биз «Миробод» мавзеида, бозорнинг шундукни ёнди барпо этилган тўрт каватлини шинам 3-йилинг 10-хона-донаиди. Эркин ака билан сухбатлашиб ўтирақларни, ичикарга бир киши кириб келиди.

-- Уй муборак, кўшнижон! -- деди у мебонни сидидидан табриклаб.

Назаримизда, шу лаҳзада бу ерда хозир бўлганларнинг бариси уй-жой нафқат бошпанга, балки инсон, оила чохатининг таъни нуктаси, бахт-саодат манбани эканлигига яна бир карра ишонч ҳосил қилид. Бунинг иккоро тарзида хонадон соҳиби бундан деди:

-- Бугун мен жуда бахтиёрман. Оиласнинг кувончи эса чекис. Шундай экан «Тошкентуийжамғармабанк»ни ташкил этгани, биз, шахарликлар шу ташкилларни муддатидан илгари кайтаришни имтиёзли физиг ставкалари кайтариш муддат беш йилга бўлганнида -- 30 физига, уч йилга бўлганида эса 50 физига, уч йилга бўлганида эса 50 физига.

Шу ўринда бир рақамнинг таҳлилига

2500 тасини боз пурдати -- «Тошкент-уийжамғармабанк» корпорацияси бунёд этиди, қолганларни тиклашга эса «Ўзсаноатуийжамғармабанк» корпорацияси, «Узагроурилиш» ва «Ўзбек-транскурилиш» ўшмаллари, «Ўзсувирилиш» концерни каби республика куриш ташкилотлари жадо этилди.

Куришнинг холати шахар ва тумонида томонидан доимо назарет килиб борилмоқда. Ҳар ҳафтада мавжуд муммалор мухокама этилиб, уларни ечиш юзасидан зарур чора-тадбирлар курилаёт.

Облигациялар бўйича квартирапарни фойдаланишга топшириш муддатига риоя этмаганлик учун куриши ташкилотларига катта мукорид мажмуда жарима ташлашга келиб, бигина муборак бўйиганларни ташкилотларига олишига келиб, сизга имтиёз беради. Дейлик, уй-жой харид килиш учун олинган кредитларни муддатидан илгари кайтаришни имтиёзли физиг ставкалари кайтариш муддат беш йилга бўлганнида -- 30 физига, уч йилга бўлганида эса 50 физига.

Борди-ю, кредитни ўн йил давомида

узиш муддатини кискартиришга имко-ниятнинг туғилиб колса, нима бўлади? Бундаям сизга имтиёз беради. Дейлик, уй-жой харид килиш учун олинган кредитларни муддатидан илгари кайтаришни имтиёзли физиг ставкалари кайтариш муддат беш йилга бўлганнида -- 30 физига, уч йилга бўлганида эса 50 физига.

Борди-ю, кредитни ўн йил давомида

узиш муддатини кискартиришга имко-ниятнинг туғилиб колса, нима бўлади? Бундаям сизга имтиёз беради. Дейлик, уй-жой харид килиш учун олинган кредитларни муддатидан илгари кайtаришни имтиёзли физиг ставкалари кайtариш муддат беш йилга бўлганнида -- 30 физига, уч йилга бўлганида эса 50 физига.

Борди-ю, кредитни ўн йил давомида

узиш муддатини кискартиришга имко-ниятнинг туғилиб колса, нима бўлади? Бундаям сизга имтиёз беради. Дейлик, уй-жой харид килиш учун олинган кредитларни муддатидан илгари кайtаришни имтиёзли физиг ставкалари кайtариш муддат беш йилга бўлганнида -- 30 физига, уч йилга бўлганида эса 50 физига.

Борди-ю, кредитни ўн йил давомида

узиш муддатини кискартиришга имко-ниятнинг туғилиб колса, нима бўлади? Бундаям сизга имтиёз беради. Дейлик, уй-жой харид килиш учун олинган кредитларни муддатидан илгари кайtаришни имтиёзли физиг ставкалари кайtариш муддат беш йилга бўлганнида -- 30 физига, уч йилга бўлганида эса 50 физига.

Борди-ю, кредитни ўн йил давомида

узиш муддатини кискартиришга имко-ниятнинг туғилиб колса, нима бўлади? Бундаям сизга имтиёз беради. Дейлик, уй-жой харид килиш учун олинган кредитларни муддатидан илгари кайtаришни имтиёзли физиг ставкалари кайtариш муддат беш йилга бўлганнида -- 30 физига, уч йилга бўлганида эса 50 физига.

Борди-ю, кредитни ўн йил давомида

узиш муддатини кискартиришга имко-ниятнинг туғилиб колса, нима бўлади? Бундаям сизга имтиёз беради. Дейлик, уй-жой харид килиш учун олинган кредитларни муддатидан илгари кайtаришни имтиёзли физиг ставкалари кайtариш муддат беш йилга бўлганнида -- 30 физига, уч йилга бўлганида эса 50 физига.

Борди-ю, кредитни ўн йил давомида

узиш муддатини кискартиришга имко-ниятнинг туғилиб колса, нима бўлади? Бундаям сизга имтиёз беради. Дейлик, уй-жой харид килиш учун олинган кредитларни муддатидан илгари кайtаришни имтиёзли физиг ставкалари кайtариш муддат беш йилга бўлганнида -- 30 физига, уч йилга бўлганида эса 50 физига.

Борди-ю, кредитни ўн йил давомида

узиш муддатини кискартиришга имко-ниятнинг туғилиб колса, нима бўлади? Бундаям сизга имтиёз беради. Дейлик, уй-жой харид килиш учун олинган кредитларни муддатидан илгари кайtаришни имтиёзли физиг ставкалари кайtариш муддат беш йилга бўлганнида -- 30 физига, уч йилга бўлганида эса 50 физига.

Борди-ю, кредитни ўн йил давомида

узиш муддатини кискартиришга имко-ниятнинг туғилиб колса, нима бўлади? Бундаям сизга имтиёз беради. Дейлик, уй-жой харид килиш учун олинган кредитларни муддатидан илгари кайtаришни имтиёзли физиг ставкалари кайtариш муддат беш йилга бўлганнида -- 30 физига, уч йилга бўлганида эса 50 физига.

Борди-ю, кредитни ўн йил давомида

узиш муддатини кискартиришга имко-ниятнинг туғилиб колса, нима бўлади? Бундаям сизга имтиёз беради. Дейлик, уй-жой харид килиш учун олин

САВДОДАГИ ФИРРОМЛАР

ХАРИДОР ҲАҚИГА ХИЁНАТ – БУРЧГА ХИЁНАТ ДЕМАКДИР

Коракамиш даҳасидаги бозорча ёнида жойлашган Собир Рахимов савдо акционерлик жамиятига карашли озиқ-овкат дўйонидаги кизик мажаронинг устидан чиқиб колдик. Кузимиз олдида харидорлардан бири «Тошкент» арагидан бир шиша олиб пештахта устига 100 сўм ташлади.

-- Бўш шишаңтиси борми? -- сўради ундан ўрга ёшлардаги сотовчи аёл.

-- Йўқ, нимайди? -- ҳайрон бўлди харидор.

-- Бўлмаса 110 сўм тўлайсиз. Ахир, шишаңга ҳақ бермайсизми?

-- Ҳамма жойда шиша билан 100 сўм сотишадиги-ку. Мана ўзинги ҳам шуни ёзиб кўйибесиз. Шишаңга кўшимча ҳақ тўлашкераклигини энди эшигит туришим. Қани, фактурасини бир кўрайлик-чи.

Сотовчи аёл «фактура» сўзини эшигит чимирлиганина нари кетди. Унинг ўрнига ёнида оқ саридан келган барваста йигит жавоб берди.

-- Майли сизга 100 сўм. Бораверинг, арзимаган пулга жанжалашлаб кайфийтимизни бузмаган. Қани, следующий...

Йигит энди ароқни 110 сўмдан пуллашга кириши. Бир пастда ўн шиша ароқ кетди. Лекин бир сўм ҳам назорат касса аппарати орқали кирим қилинади. Буну курб ҳалиги харидорнинг янга асади тарағланади. Ҳар шиша ароқдан 10 сўмдан нақд қолиб турса, бу ерга кўллар бир кунда қанча даромад қиласди? Бир ойда-чи? Йўқ, буларнинг ҳакалак отган нафсими тийб қўйасман, эртага пишиқриб бетингта сапчиди, одамларни ёёқ учида кўрсатадиган бўлуди...

Хозир қайси савдо дўконини текшируманг, албатта шунга ўхшаш бирор ишкали чиқаётади. Қисқа вақт мобайнида солиқчилар савдо ва хизмат кўрсатадиги корхоналар бўйлаб 45 минг 265 та текшируйтиклиди. Шундан 35 минг 197 тасида, яъни салкам 80 фоизида турли хил қоидада бузариларларга йўл қўйлаётгандиги, айниқса, харидорлар ҳақига хиёнат қилинадиги кўп эканлиги аниқланди. Текширувлар давомида қонунбузарларга нисбатан 293 миллион сўмлик жарима солиши. Жавобгар шахсларга нисбатан тегишилор чоралар кўриши учун тўрт мингдан ортиқ материал прокуратурага, ички ишлар бўлимларига, суд органларига юбориди.

Берилган жазолар қани энди бу қонунбузарлар кор қилас. Сизнинг олдингизда иккى букилиб айларига икror бўлладилар, узр сўрайдилар, ҳалол ишлашлаш вадда берадилар, эшиклан чиқиб кетишингиз билан яна ўз билгларини қилварадилар.

Солиқчилар республикамизда ишлаб чиқарилган ва четдан келтирилган тамаки маҳсулотлари ҳамда спирти ичимликларни мажбурӣ руванида акис марказларини жорий этиш бўйича Вазирлар Маҳкамаси қабул қилган қарор ижросини текширигандарда бунга кўп марта икror бўлдилар.

Солиқчилар ароқфурӯшига 178 шиша алко-голи ичимлик олиб қўйиди. У «Отчопар» буюм бозорида ишлаб чиқарилган жойи номалум бўлган бу хилдаги ичимликларни рухсатномасиз акис солиги тўлмади сотиб ўтирганида кўлга тушди. Тожикистон фуқароси З. Бобоев эса аллақандай йўллар билан бозорга акис маркасиз 23 минг 160 шиша ароқ олиб келган экан. Текшируv пайтида у на сифат сертификатини, на акис солиги ёки бож тўлови тўлганлигини ҳақидаги ҳужжатни кўрсанга олди. Шуҳбасон, бундай хавфни «юк» сотовудан олиб қўйилди.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Текширувлар давом этагити. Ҳукумат ҳарорини бажариш жараёнда үтган қисқа давр ичидаги давлат бюджетига маҳаллий корхоналардан салкам миллиард сўм, давлат божхонаси орқали эса 132,3 миллион сўм акис солиги келиб тушди. Бу маблаг халқимиз ижтимоний ҳаётини яхшилашга сарфланади.

Тарих фанлари доктори, профессор Ашрафхон Ахмедов тўрт кисмдан иборат «Улуғбекнинг Зижи жадиди Гурагоний» асарини илк бор тўлалигича форсчадан ўзбек ва рус тилларига таржима килди. Бу олимнинг йигирма йилдан ортик ижодий меҳнати самарасидир.

Биз олимдан фалакиётшунослик фани тараккиётига мухим хисса бўлиб кўшилган ушбу асар ҳакида сўзлаб беришини сўрадик.

Субҳон юрт:
Б. МАНСУРОВ,
Ў. А. МУХИРИ.

ЖАҲОН НАЗАРИГА ТУШГАН АСАР

-- Улубек мунажжим Улубек «Зиж»ни яратиш учун 1414 йилдан бошлиб ўттиз ийл мобайнида кузатиш ишлари олиб борди, -- дейди профессор. -- Бундан маъсад сайдераларнинг алланыш харакатини кузатицдан иборат эди. Ёрнинг күёш атрофина тўлиқ аллануб чиқиш даври бир йилга тўғри келади. Ўзга сайдераларда эса бошкоча, кўпроқ вакт сарфланади. Масалан, Ҳудайнинг алланиш даври 29,5 йилга тўғри келади. Яъни унинг бир аллануб чиқишни тўлиқ кузатиш учун ўттиз ийл керак бўлади. Шунинг учун ёз Улубек жадвалдаги ўттизистдан сатр бўлгани бежиз эмас.

Улубек ёз асарида саккизинчи-тўқизинчи асрларда бошлиланган юл-

мамлакатимизда «Зиж»нинг нодир нусхалари мавжуд. Ҳозир бизда мазкур асар ҳакида йигирмага яқин микрофильтр ва китоблар бор. Биргина Узбекистон Фанлар Академиясининг Абу Райхон Беруний номидаги Шарқшунослик институтида «Зижи жадиди Гурагоний»нинг беш нусхаси сақланмоқда. Бу асар таржимаси билан қарий чорак аср шугууланинг келган бўлсалмада, асл маъсадимиз ватанинг мустақили бўлганидан кейнингни эришдим. Хорижий сафарларда бўлганимда яна ўн иккӣ нодир кўлъеманинг ўрганинг чидим. Асл манбаlardan унумли фойдаланинг натижасида унинг ўзбек ва рус тилларидаги таржимаси юзага кеди.

Инсоният тарихида чукур из қолдиран бу асар ўз даврининг етуб фалакиётшуносларнда, аввало, шарқ мамлакатлари олимларида катта қизиқиши ўйботтан. Улубек асари Самарқандада 1467 йилда ёзардуланган (бу шарҳнинг микрофильтр мустақили Буюк Британияндан олиб келинди ва ўрганимояда). Унга 1497-, 1520 йилларда ёзардуланган бу асар шарҳ битилган. Бу иш билан асосан Улубек мактабининг ворислари, самарқандлик олимлар шугууланган. Кейинчалик Эронда, Туркия, Араб мамлакатлари, айниқса, Мисрда чукур ўрганинг Англия, Франция, Польша, Германияда бу асар ҳакида кўтлаб маъдумотлар тўпланган, китоблар чоп этилган. Ҳатто, уларнинг комусларига ёзардуланган ёзардуланган.

Мамлакатимизда «Зиж»нинг нодир нусхалари мавжуд. Ҳозир бизда мазкур асар ҳакида йигирмага яқин микрофильтр ва китоблар бор. Биргина Узбекистон Фанлар Академиясининг Абу Райхон Беруний номидаги Шарқшунослик институтида «Зижи жадиди Гурагоний»нинг беш нусхаси сақланмоқда. Бу асар таржимаси билан қарий чорак аср шугууланинг келган бўлсалмада, асл маъсадимиз ватанинг мустақили бўлганидан кейнингни эришдим. Хорижий сафарларда бўлганимда яна ўн иккӣ нодир кўлъеманинг ўрганинг чидим. Асл манбаlardan унумли фойдаланинг натижасида унинг ўзбек ва рус тилларидаги таржимаси юзага кеди.

Биз бешиксоzlар ҳузурида бўлдик. Устанинг Аваҳон, Акормон сингари ўтиллари бешик қосқонларига (қонотларига) гул солмоқда эйдилар. Бешикни маромига етказиб бўяшда хислат кўп, -- дейди уста. -- Бешикларимиз рангларининг тиннилиги, ўзига хослиги билан алоҳида ажralиб турса, дейман. Нега-

ҚАДРИЯТ

ОНА АЛЛАСИГА ТЎЛГАН БЕЛАНЧАК

Андижоннинг эски шахар қисмида хунармандлар этнографик музеи мавжуд. Кўчадан ўтатган хар бир киши хунармандлик буюмларини яшаш жараёнини бемалол кузатиши мумкин. Очик музеи бешикчиликдан бошлана-

-- ўз умримни бешик билан бўлгайман деб ўйламаган эдим, -- дей ҳикоя қиласи уста Мажидхон Коизхўжаев. -- Ҳарбий хизматдан қайтгач ўзимни шу хунар гардим. Ҳеч эсимдан чиқмайди. Ўша пайтлар бешикларимиз жуда жўн, одми, кўримиз эди. Бешик тайёрладим. Ёғочларга жило бердим. Қизил, сарик, пушти ранглар билан бўйдан чиқардим. Гўдакларнинг ётиши, ўйонгач қўлчаларни чиқарб ўйнашлари учун кулаилклар яратдим. Бешик тепасига кўнгироқчалар осилди. Онам раҳматли барқут ёқини бердилар. Нихоят, тайёр бўлгач, уни «Бобур бешини» лебномдадим. Биринчи маҳсулотим ҳеч кутилмаганда кўлма-кўл бўлиб кетди. Қариндошурулар, таничи-билишлар дастлабки буортмачиларим бўлди.

Бир-бирини кувлаб йиллар ўтди. Уста Мажидхон вилоятда моҳир бешиксоzlар билан танилди. Уста ва шогирдлари қўлидан чиқкан кўркам, бежирим бешиклар қўшини Қирғизистон, Тоҷикистоннинг олис қишлоқлари хонадонларига кириб борди. Биз бешиксоzlар ҳузурида бўлдик. Устанинг Аваҳон, Акормон сингари ўтиллари бешик қосқонларига (қонотларига) гул солмоқда эйдилар. Бешикни маромига етказиб бўяшда хислат кўп, -- дейди уста. -- Бешикларимиз рангларининг тиннилиги, ўзига хослиги билан алоҳида ажralиб турса, дейман. Нега-

ки гўдак биринчи марта бешикдаги рангларни ажратка бошлайди. Гўёки бешик бўйдлари гўдак учун бадин завқнинг биринчи сабогидир.

Бешиксоzlар кейинги йилларда яна бир хайрли ишни бошлайдилар. Улар энди шаклар билан ишмалий шакларни тайёрламоқдилар. Оналар алласига, болаклар кулгусига тўлган беланчлар. Уларнинг ёғочларига ҳалқ амалий санъатининг ўймакорлик намуналари муҳассас. Унинг тена қисмига кўзмунчоқ ва тумор осилган. Тури шакллардан ўзгача гўзлалик каеб этган беланчлар болалик киради.

Одилжон ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

РАНГ-БАГИ
ОЛАМ

4,5
МИЛЛИАРДЛИК
ХАЗИНА

Норвегиялик фаввос Антон Смитнинг Эквадор соҳибатига ҳаракатлари зое кетмади.

У бундан уч аср аввали ўзбек кеттган «Ла капитана Хесус Мария» номли Испания кемасидаги хазинани топди. Мутахасисларнинг хисоб-китобларига қараганда, топилманинг умумий баҳси 4,5 миллиард АҚШ долларларига тенг. Хазинанинг тарихий ашё сифатидаги қадр-киммати ҳам қўшиб хисобларига қараганда, топилманинг нархи 10 миллиард долларларга тенг мумкин. Норвегиялик фаввос топган хазина чўйки кетган бойикларни овлаш тарихида эришилган энг юксак натижадир.

**БОЛАРИНИНГ
РАҚОБАТЧИСИ**
Мексикалик олимлар асал билан бемалол рақобатчалик сабабидан оладиган янги маҳсулот кашф этиши.

Америка қўтильсизда кенг тарқалган магея ўйсилгидан тайёрланадиган бу модда тавъиҳатдан асадлан қолимиради. Унинг таркибидаги фойдалари витамины ва аминокислоталар эса, асаддига қараганда анча кўп. Бундан ташкари, магея асалининг таннархи боларининг гибиятни нисбатан анча арзона тушади.

Магеянинг яна бир хусусияти шундаки, ундан асал тайёрланши истаганлар маҳсус бўйимда эга бўлшини шарт эмас. Улар яқинда барча дўконларда сутувга кўйиладига «асал оловчи курилма»ни харид килса кифой.

**«ШИШАДАН
ЧИҚКАН»
БОЛАР**

ХХ асрга келиб, фан шу қадар ривожланниб кетдики, одамни пробиркаларда дунёга келтириш мумкин бўлиб қолди.

Бундай тажриби дастлаб 1978 йили мувоффақиятни кечгани эди. Ўшандан бўён прогрифлардан дунёга келган болалар сони ҳозирги кунда 150 мингга етган.

Хўй, «шишадан чиқкан» ларнинг ҳаётини қандай кечар экан. Бу савол кўпчиликни кизиқтириши табий. Француз олимлари ана шу мавзуда тадқиқотлар ўтказиши. Натижада «шишадан чиқкан» болалар табий ривожланнища оддий болалардан деярли қолиш маслиғи анниланди. Улардан айримларининг факат бўйинисбатан секин ўсиши мумкин.

АПКОСУЛ

гепатитдан ва сурукниларни
ичкилибозликдан
жигар хасталанишидан
сақлайдиган восита

Фармакта фарма. лимитед

Шаҳар дорихоналаридан сўнг

Эркаклар бақувват
бўлиши керак

СТАМИНА

Шаҳар дорихоналарига мурожат қилин.

ТАШКИЛОТ

Ташкентдаги омборидан қўйидаги маҳсулотларни пул ўтказиш ўйли билан сотади:

1. Япония лицензияси бўйича ишланган кодли сефлар (53 кг./105 кг.) 43000/85000 сўм
2. А-4 форматидаги ксерокс қозоги (Испания маҳ.) 335 сўм/кг.
3. Ватин (энди 150 см.) Келишилган нархда Тел.: 56-57-67, 56-84-35.

Республика «Матнининг маърифат» маркази жамоаси Марказ кенгиги ишлари, ёзувчи Хайрiddин Султоновга отаси Малкизинбўза СУЛТОНОВИЧ

вафоти муносабати билан чукур ташни билдиради.

Республика Прокуратурии жамоаси Ташкент шаҳар Сирғали туман прокурори М. В. Маниононга турмуш ёртни Сурай МАНИНОВИЧ

вафоти муносабати билан чукур ташни билдиради.

Ташкент шаҳар прокуратурии жамоаси Ташкент шаҳар Сирғали туман прокурори М. В. Маниононга рафидаси Сурай МАНИНОВИЧ

вафоти муносабати билан ҳамдаралик билдиради.

* МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Ташкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-й.

Навбати мухаррир — О. Раҳимов,
Навбати — Ш. Каримов,
Мусаҳиди — Ш. Режонов.

Сизларни НАВРУЗИ айём билин самимий қутлашиби.

Жаҳон автомобилсозлиги ютуқларини ўзидиа мужассам этган, кўркам, тежамли рақобатбардош «Нексия», «Тико», «Дамас» машиналари мустақил республикамизнинг ҳаваси қиласа арзигулик ютуғидир. Уларнинг эгалари кун сайн кўпаймоқда. Биз мана шу кутлуғ кунларда барчанизга умри бокийлик, мустаҳкам саломатлик, оиланизга осойишиталик ва хотиржамлик тилаймиз. Омад Сизларни ҳеч қачон тарк этмасин. Ҳар бир хонадонга севиқли Ватанимиз автомобилнолари кириб боришини истаймиз.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Кенгаши ва
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Бош мұхаррир:
А. УСМОНОВ.

БУДНИМЛАР:
Парламенит 33-57-34;
Хаттар 33-07-48;
Мерос ва қадриятлар 36-29-89;
Кишилк ҳожалык 36-07-94;
Иктисобиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Түзиг мухарририм 33-10-28;
Зыянч 36-09-25, Вахтёр 33-10-60;

ХАЛҚ СЎЗИ
•
НАРОДНОЕ СЛОВО